

ПРИЈЕДЛОГ

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“
БИЈЕЉИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Бијељина, фебруар 2020. године

Садржај:

Садржај:	2
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	4
2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ДРУШТВА	5
3. ОСНОВНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ЕЛЕМЕНТИМА ВОДОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	5
4. ОСТВАРИВАЊЕ РЕГИСТРОВАНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ.....	14
4.1. СЛУЖБА ЗА ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	14
4.2. СТРУЧНА СЛУЖБА УПРАВЕ ДРУШТВА	16
4.2.1. Одјељење за заштиту животне средине	16
4.3. ЕКОНОМСКО – ПРАВНИ СЕКТОР	16
4.3.1. Служба за правне, кадровске и опште послове:	16
4.3.2. Служба наплате, читавања и искључивања водомјера	18
4.3.3. Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове	19
4.4. ТЕХНИЧКИ СЕКТОР	20
4.4.1. Служба за производњу и дистрибуцију воде	20
4.4.2. Служба за управљање водоводном мрежом	21
4.4.3. Служба за пројектовање и развој	22
4.4.4. Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже	23
4.4.5. Служба за лабораторију и лабораторијске послове	24
4.5. СЕКТОР ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ	25
4.5.1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода	25
4.5.2. Служба за управљање канализационом мрежом	26
5. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЈЕШНОСТИ И ВОДНИ БИЛАНС.....	26
6. ОДЈЕЉЕЊЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ	30
7. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	31
7.1. Биланс стања	31
7.2. Биланс успјеха	36
7.3. Остварени резултат	43
7.4. Биланс токова готовине	44
7.5. Преглед обавеза и потраживања	45
7.6. Залихе	46
7.7. Плате	47
7.8. Радна снага	48

8. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	49
8.1. Кредитни ризик	49
8.2. Цјеновни ризик	50
8.3. Ризик ликвидности.....	50
8.4. Ризик новчаног тока	51
9. ПРОБЛЕМИ И ТЕШКОЋЕ У РАДУ	51
10. ЗАКЉУЧАК	52

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Сврха Извјештаја о пословању је анализа остварених пословних циљева, постигнутих резултата и испуњених обавеза према ЕБРД – у и Споразуму о јавним услугама у току 2019. године. У овом Извјештају о пословању ћемо приказати послове и активности које су обављене у овом Друштву, по службама и одјељењима. У првом дијелу извјештаја је приказана активност Друштва кроз детаљан опис послова обављених у посматраном периоду, а у другом дијелу је финансијски осврт на резултат посматраног периода. А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина је предузеће од посебног интереса за Град Бијељина, које у складу са Законом о комуналној дјелатности снабдијева грађане водом и врши одвођење отпадних вода. Друштво је успјешно обавило свој основни задатак – уредно снабдијевање грађана и привреде физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ДРУШТВА

1. ;
2. ;
- 3.
4. .
- ()

3. ОСНОВНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ЕЛЕМЕНТИМА ВОДОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

У овом дијелу Извјештаја о пословању приказаћемо основне елементе водоводног система Бијељина, а све на основу кратког резимеа унесених података у ГИС базу, закључноса 31. децембром 2019. године, то јест, на основу података из ГИС базе. У склопу основног извјештаја и суприказани прикључци на водоводну мрежу ка оним корисницима наших услуга, је рсу унесени самодјелимично. Досада је у ГИС унесено укупно 3.682 прикључних водова у дужини од 32.200 тм око 17.000 потрошача.

Садржај:

1. ИЗВОРИШТЕ
2. РЕЗЕРВОАР
3. ПУМПНЕ СТАНИЦЕ
4. ЧВОРОВИ У ВДС-у Бијељина
5. ЦЈЕВОВОДИ
6. ШАХТОВИ
7. ЗАТВАРАЧИ/ВЕНТИЛИ
8. ХИДРАНТИ
9. ВАЗДУШНИ ВЕНТИЛИ (ВВ)
10. МЈЕРНА МЕСТА (ММ) - МЈЕРНИ УРЕЂАЈИ (МУ)
11. КВАРОВИ – подаци од 17.01.2014 до 31.12.2019.

1. ИЗВОРИШТЕ

Тип изворишта

Тип	%	Комада
Бунар у систему натеге – нису у функцији	44%	8
Црпна станица – није у функцији	6%	1
Индивидуални бунар	50%	9
Укупно	100%	18

Просјечна година изградње по типу изворишта

Тип	Просјечно годиште
Бунар у систему натеге	1961
Црпна станица	1961
Индивидуални бунар	1993

2. РЕЗЕРВОАР

Резервоар	Запремина [м3]	Котапреливам.н. м.	Годинаизградње
ВодоторањБијељин а	1500,0	133,45	1963

3. ПУМПНЕСТАНИЦЕ

Пумпне станице:

1. ПС Љесковац – 2004 год.
2. ПС Обријеж – 2005 год.
3. ПС Вел. Обарска – 2014. год.

4. ЧВОРОВИуВДС-уБијељина

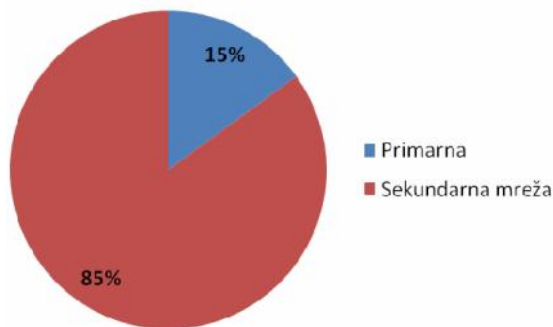
Укупан број чворова: 2.998

5. ЦЕВОВОДИ

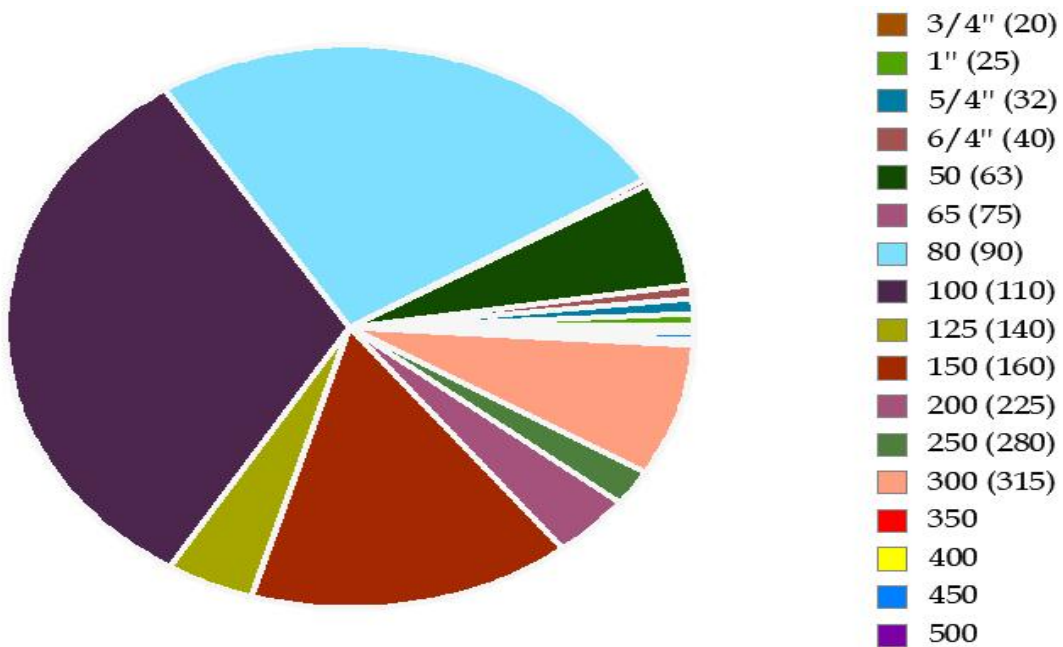
Расподела по хијерархији цевовода (без прикључака)

Хијерархија	%]	Дужина (м)
Примарна мрежа- ТРАНСПОРТНИ	15%	99.846
Секундарна мрежа - ДИСТРИБУТИВНИ	85%	564.763
Укупно	100%	664.448

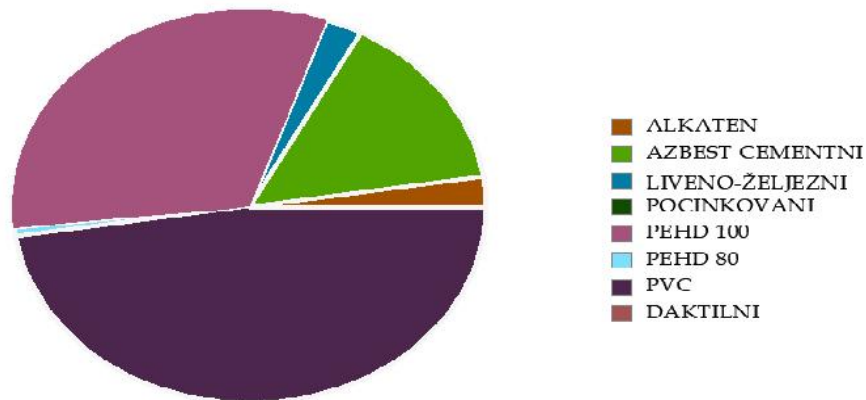
Заступљеност цевовода у систему без прикључака (ДН)

ПРЕЦНИК	[%]	Дужина [м]
3/4" (20 mm)	0,16%	1.050,500
1" (25 mm)	0,66%	4.365,00
5/4" (32 mm)	1,08%	7.186,00
6/4" (40 mm)	0,98%	6.536,50
50 (63) mm	6,63%	44.065,50
65 (75) mm	0,30%	2.024,00
80 (90) mm	25,00%	166.100,50
100 (110) mm	31,58%	209.816,50
125 (140) mm	3,94%	26.200,50
150 (160) mm	15,61%	103.734,00
200 (225) mm	3,62%	24.096,00
250 (280) mm	2,03%	13.490,00
300 (315) mm	7,39%	49.072,00
350 mm	0,12%	827,00
400 mm	0,14%	917,00
450 mm	0,38%	2.550,00
500 mm	0,36%	2.417,00
Укупно	100%	664.448,00

Заступљеност цјевовода у систему без прикључака (Материјал)

МАТЕРИЈАЛ	[%]	Дузина [м]
АЛКАТЕН	2,57%	17.051
АЗБЕСТ-ЦЕМЕНТНИ	14,23%	94.546
ДАКТИЛНИ	0,16%	1.079
ЛЖ	2,26%	15.050
ПОЦИНЧАН	0,06%	415
ПЕХД 100	33,62%	223.341
ПЕХД80	1,18%	7.873
ПВЦ	45,92%	305.093
Укупно	100,00%	664.448

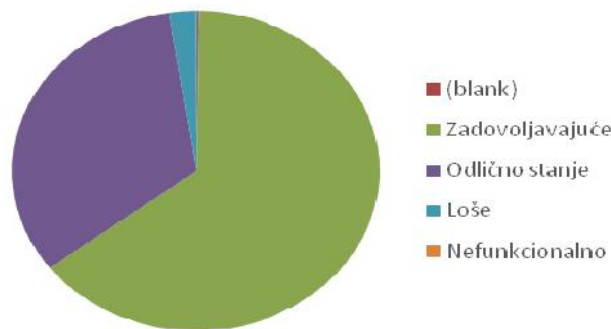

Просјечна година уградње цјевовода (просјечна старост)

МАТЕРИЈАЛ	Год. уградње
АЗБЕСТ-ЦЕМЕНТНИ	1977
ПВЦ (бланк)	1994
ПЕХД 100	2012
ЛЗ	1973
ДАКТИЛНИ	2012
АЛКАТЕН	1994
ПЕХД 80	1987
АЗБЕСТ-ЦЕМЕНТНИ	1983
ПОЦИНКОВАНИ	1973

Процијењено стање цјевовода

СТАЊЕ	[%]
(бланк)	0,42%
Задовољавајуће	62,85%
Одлично стање	32,67%
Лоше	1,02%
Нефункционално	0,04%
Укупно	100,00%

6. ШАХТОВИ

Шахтови [ком]	
Укупно:	373

7. ЗАТВАРАЧИ / ВЕНТИЛИ

Заступљеност затварача у систему (ДН)

Прецник	[%]	[ком]
3/4"	0,24%	6
1"	0,16%	4
5/4"	0,12%	3
6/4"	0,20%	6
50	5,83%	157
80	51,69%	1315
100	19,65%	517
125	1,00%	25
150	13,79%	360
200	1,77%	45
250	1,33%	34
300	2,69%	67
350	0,08%	2
400	0,68%	17
500	0,76%	19
Укупно	100%	2.576

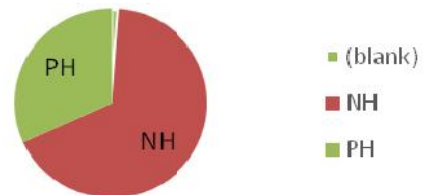
Заступљеност затварача у систему (Тип)

Тип	[%]	[ком]
Затварач хидранта	33,00%	850
Секторски	58,38%	1.504
Ваздушни вентил	2,76 %	71
Прикључци	3,03%	78
Затварач МИ	2,06 %	53
Остали	0,58 %	15
Затварач ММ	0,19 %	5
Укупно	100,00 %	2.576

8. ХИДРАНТИ

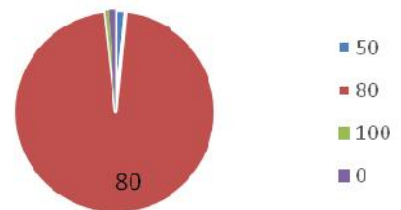
Заступљеност хидраната у систему (Тип)

Тип	[%]	[ком]
НХ	64,88%	898
ПХ	35,12%	483
Укупно	100%	1384

Заступљеност хидраната у систему (ДН)

Пречник	[%]	[ком]
50	4,41%	61
80	95,16%	1317
100	0,43%	6
Укупно	100%	1384

Број хидраната по км дистрибутивне мреже

Број хидраната	Хидрант/км
1.384	2,05

9. ВАЗДУШНИ ВЕНТИЛИ (ВВ)

Заступљеност ВВ у систему (Тип)

Тип	[%]	[ком]
Аутоматски ВВ	11,27%	11
ВВ са 2 кугле	4,23%	3
ВВ са 1 куглом	84,50%	60
Укупно	100%	71

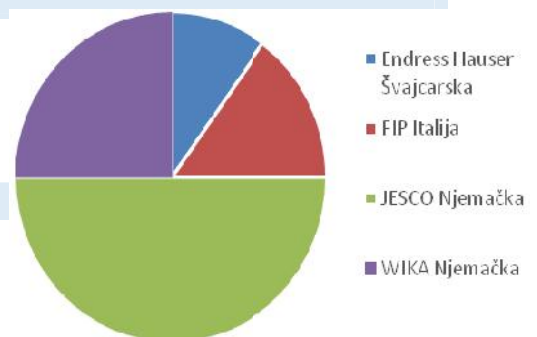
10. МЈЕРНА МЈЕСТА (ММ) - МЈЕРНИ УРЕЂАЈИ (МУ)

Заступљеност МУ (Тип)

Тип	[ком]
Ињектор хлора	10
Логер притиска	5
Мјерење протока	5
Укупно	20

Заступљеност МУ (Произвођач)

Произвођач	[%]	[ком]
Endress Hauser Швајцарска	10%	2
FIP Италија	15%	3
JESCO Нјемачка	50%	10
WIKA Нјемачка	25%	5
Укупно	100%	20

11. КВАРОВИ – подаци од 17.01.2014. до 31.12.2019.

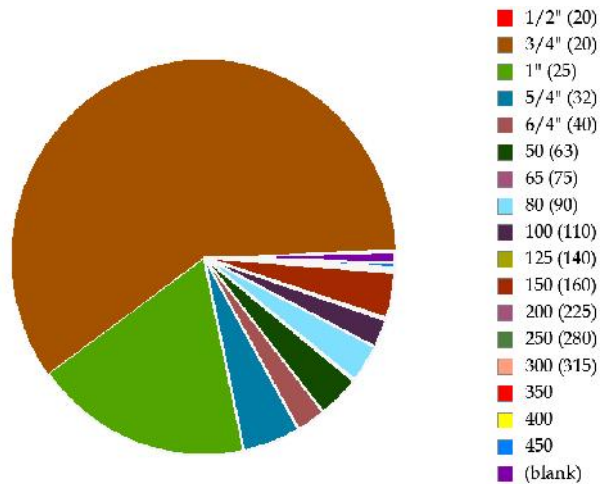
Напомена:

Приказани број кварова односи се на све кварове евидентиране у ГИС бази за дат период, укључујући и кварове на прикључцима и линијама који су између времену реконструисани.

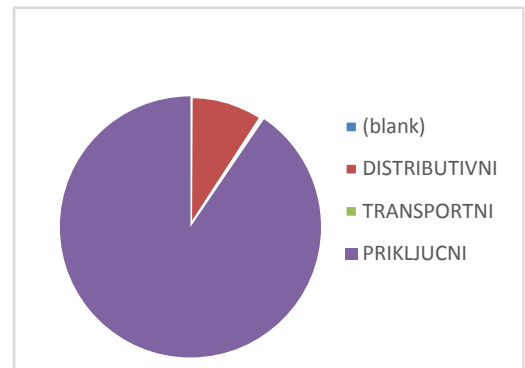
**Заступљеност кварова попречник
у (ДН)**

ПРЕЦНИК	[%]	[ком]
1/2"	0,21%	9
3/4"	60,27%	2548
1"	15,53%	657
5/4"	4,37%	184
6/4"	2,46%	104
50	3,78%	160
65	0,33%	14
80	4,37%	185
100	2,88%	122
125	0,17%	7
150	4,65%	196
200	0,19%	8
250	0,31%	13
300	0,38%	16
400	0,02%	1
450	0,09%	4
Укупно	100%	4227

Тип кварова по врсти цјевовода

Хијерархија	[%]
ДИСТРИБУТИВНИ	17,40%
ТРАНСПОРТНИ	0,54%
ПРИКЉУЧНИ	82,06%
Укупно	100,00%

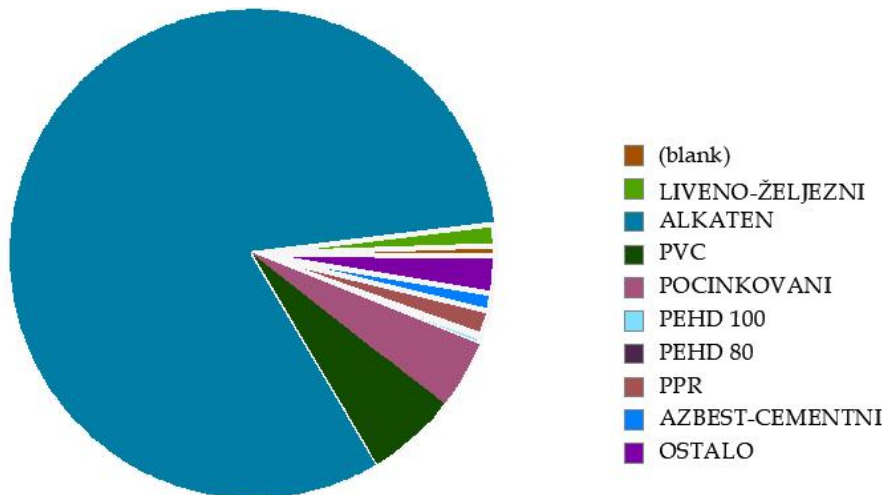
Тип квара по врсти материјала

Материјал	[%]	[ком]
ЦЈЕВОВОДУ	97,02%	4101
ФАЗОН.КОМАДУ-АРМАТУРИ / ФИТИНГУ	2,98%	126
Укупно	100%	4227

Заступљеност кварова поврстиматеријала

Материјал	[%]	[ком]
ЛЗ	0,90%	38
АЛКАТЕН	75,56%	3194
ПВЦ	6,11%	258
ПОЦИНЧАН	4,66%	197
ПЕХД 100	1,18%	50
ПЕХД 80	0,43%	18
ППР	4,28%	181
АЦ	1,47%	62
Остало	5,40%	228
Укупно	100,0%	4227

4. ОСТВАРИВАЊЕ РЕГИСТРОВАНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ

4.1. СЛУЖБА ЗА ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Служба за информационо комуникационе технологије провела је све активности које се базирају на константном пружању системске и апликативне подршке свим секторима Друштва. Рад је базиран на доношењу нових системско – апликативних рјешења, корекције постојећих, планирању и реализацији информатичких рјешења за превазилажење проблема који се јављају у свакодневном раду.

Неке од активности које би се могле издвојити у посматраном периоду 2019. године су:

- обављање активности на успостављању Географског информационог система и радови на повезивању ГИС базе података са базом података корисника комуналних услуга;
- одржавање и ажурирање службене интернет странице А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина;
- редовни послови на одржавању и сервисирању рачунара и рачунарских компоненти;
- радови на одржавању рачунарске и телефонске мреже;
- радови на унапређењу заштите рачунарске мреже и рачунара од вируса и неовлаштеног приступа подацима;
- обновљена лиценца антивирусног програма за заштиту битних рачунара и сервера у рачунарској мрежи водовода;
- одржавање и дорада, апликација и база података за софтверске апликације предузећа;
- активности на пружању обуке радницима на рачунарима и помоћ радницима у раду са истим;
- замјена антена на линку Водоторањ – Управна зграда;
- формирање Инфо Центра за комуникацију са корисницима комуналних услуга;
- припремни радови за увођење апликације Електронска писарница за контролу, размјену, претрагу и праћење електронских докумената унутар Друштва;
- увођење апликације Интерни портал за евидентирање и праћење пријављених кварова унутар Друштва;
- активности на припреми рачунара и услужних програма за лиценцирање и
- активности на унапређењу апликације за евидентирање и праћење радних налога.

4.2. СТРУЧНА СЛУЖБА УПРАВЕ ДРУШТВА

4.2.1. Одјељење за заштиту животне средине

У току 2019. године извршена је сертификација имплементираних система према стандарду ИСО 9001:2015 (Систем менаџмента квалитетом – Захтјеви) и стандарду ИСО 14001:2015 од стране овлашћене екстерне организације. Такође, у поменутом извјештајном периоду спроведена је прва надзорна контрола по основу имплементираних стандарда ИСО 22000:2007 (Систем менаџмента безбједношћу храном – Захтјеви) од стране овлашћене екстерне организације. Резултати сертификације, односно надзора указују на усклађеност рада Друштва са захтјевима уведених стандарда.

4.3. ЕКОНОМСКО – ПРАВНИ СЕКТОР

4.3.1. Служба за правне, кадровске и опште послове:

- ❖ Одјељење за јавни регистар;
- ❖ Одјељење за правне и кадровске послове;
- ❖ Одјељење за опште послове и
- ❖ Одјељење за заједничке послове.

Радници Одјељења за јавни регистару посматраном периоду 2019. године су свој рад базирали на склапању уговора о пружању комуналних услуга, на пословима везаним за израду и закључивање уговора о изради линија и проширењу водоводне и канализационе мреже, израда уговора о прикључцима на водоводну и канализациону мрежу за физичка и правна лица и све друге послове који спадају у редовне активности одјељења.

У току 2019. године радници Одјељења су:

- сачинили 7 уговора о изради линија;
- сачинили 342 уговора о изради прикључка;
- обрадили 1.583 захтјева за регистрацију и пререгистрацију корисника комуналних услуга водоснабдијевања и одвођења отпадних вода;
- регистровали 1.122 корисника који су прикључени на новоизграђену фекалну канализациону мрежу;
- регистровали 56 корисника који су закључили уговор о одвожењу фекалног отпада;
- сачинили 1.590 уговора о пружању комуналних услуга;
- сачинили 51 споразум о раскиду уговора о пружању комуналних услуга;

- регистровали/пререгистровали око 1.795 корисника;
- сачинили 443 записника о регистрацији водомјера на инвеститоре у складу са чланом 55. Одлуке о водоводу и канализацији на подручју општине Бијељина („Сл.гл. општине Бијељина бр. 28/17);
- сачинили 514 записника о регистрацији корисника и
- сачинили 110 записника о стању на терену (ванредне провјере).

Радници Одјељења за правне и кадровске послове су у току 2019. године обављали редовне послове из дјелокруга рада Одјељења а неки од њих су:

- сачињени и дистрибуирани уговори о раду, око 320;
- сачињена и дистрибуисана рјешења о годишњем одмору, око 250;
- сачињена и дистрибуисана рјешења о додјели новчане помоћи, укупно 20;
- израда и ажурирање спискова радника, око 30;
- пријава и одјава запослених и пензионисаних радника у Пореској управи и измјене постојеће документације запослених радника и чланова оба одбора, око 143;
- израда одлука, закључака, препорука, правилника, записника, упутстава и других правних аката за потребе Управе Друштва, Надзорног одбора и Скупштине акционара око 700 докумената;
- покренуто 246 поступака пред надлежним судовима, док је у току 2019. године окончано 242 судска поступка;
- укупно утужена вриједност је 118.820,44 КМ (на име испоручене, утрошене, а неплаћене воде и неизмирења дуговања по основу пружених услуга) од чега је наплаћено 76.223,85 КМ главног дуга;
- спроведена 4 дисциплинска поступка;
- ревидирано око 2000 старих судских предмета;
- организовано 9 сједница Надзорног одбора, 7 сједница Одбора за ревизију и 1 сједница Скупштине акционара;
- запримљено и обрађено 405, а отпремљено 366 судских поднесака и
- активно учествовали у 47 рочишта пред Основним судом у Бијељини и Окружним привредним судом у Бијељини.

Поред наведених послова, радници Одјељења су у току 2019. године обављали и све друге послове из дјелокруга рада Одјељења (израда рјешења о плаћеном одсуству, потврда о радном односу, израда записника са редовних сједница колегијума Друштва, одговора на притужбе корисника комуналних услуга, уговора о репрограму, опомена пред утужења и слично).

Радници Одјељења за опште пословсу у току 2019. године обавили послове везане за одјељење од којих ћемо неке набројати:

- редовно чишћење објекта Управне зграде, објекта у Хасама, објекта Водоторањ, објекта на изворишту воде за пиће „Грмић“ и објекта ППОВ-а у Великој Обарској;
- извршен детаљан преглед жице на Изворишту, замјењена је дотрајала жица и извршено је постављање новим стубова;
- вршени су сервиси и различите врсте поправки на опреми и средствима за рад овог Друштва и
- послови видео, алармног и визуелног мониторинга над објектима овог Друштва.

Радници одјељења за заједничке пословесу у току 2019. године обавили сљедеће послове:

- преузето, обрађено и евидентирано 167 регистратора у архивску грађу Друштва, излучено је из архивске грађе 282 регистратора и извршен је одабир архивске грађе која се трајно чува;
- преузето, обрађено и евидентирано у електронски и архивски досије укупно 699 уговора за 2018. годину и 513 уговора за 2019. годину и
- спровођење активности из области заштите и здравља на раду и заштите од пожара.

4.3.2. Служба наплате, читавања и искључивања водомјера

У току 2019. године испоручено је **3.638.419** m³ воде, што је за **24.722** m³ или **0,67% мање**, у односу на исти период претходне године.

Укупно регистрованих корисника дан 31. децембар 2019. године на прикључак за воду је било 33.922 што је за 288 корисника **више** него на 31. децембар 2018. године.

У извјештајном периоду активности службе су првенствено биле усмјерене на што бољу наплату, тако да би проценат био на нивоу предвиђеном упутствима EBRD. Процент наплате, по свим категоријама потрошача, за посматрани период је **100,81 %**, док је у истом периоду претходне године износио **99,84 %**. Све активности које служба спроводи су у циљу постизања овако високог процента наплате потраживања.

Такође, у току 2019. године радници Службе наплате, читавања и искључивања водомјера су обавили и сљедеће послове и то:

- припремљено је за Надзорни Одбор укупно 340 захтјева;
- Управи је поднесено 10 приједлога за додјелу допунске шифре;
- прослијеђен је 1 допис комуналној полицији;
- покренуто је 72 налога по репрограму и редовном дуговању;
- редовно је вршена мјесечна достава рачуна и читавање стања водомјера;

- достављено је 3.000 опомена са налогом за искључење;
- искључено је 607 корисника због дуга;
- на лични захтјев одјављено је 353 корисника услуга и
- техничкој служби одржавања поднесено је 575 налога.

Примјеном ИСО 9001:2008 знатно је побољшан увид у захтјеве корисника, чиме је знатно побољшан квалитет услуга.

Све ове активности се проводе с циљем да се одржи овако висок проценат наплате потраживања, јер је Уговором о зајму за изградњу канализационог система Града Бијељина, ово Друштво преузело обавезу да наплативост потраживања буде најмање 90%. Посматрајући укупну наплату за извјештајни период, можемо слободно констатовати да је проценат наплате одличан, посебно имајући у виду свеукупну економску ситуацију у друштву.

4.3.3. Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове

Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

Активности Одјељења за финансијско – рачуноводствене послове у извјештајном периоду су:

- вођење главне књиге, контирање, припрема и књижење свих пословних промјена;
- вођење помоћне књиге у коју спадају следеће књиге: основних средстава, материјалног књиговодства, обрачуна плата, књиговодство купаца и књиговодство добављача;
- обрачунавање пореза на плате, ПДВ (мјесечни обрачун) и
- израда „периодичног обрачуна“.

Одјељење набавке

У периоду који је обухваћен овим извјештајем, Одјељење набавке је проводило активности које су планиране Планом пословања за 2019. годину и Планом набавке за 2019. годину. У 2019. години Одјељење је свој рад базирало на поступцима провођења набавке роба, радова и услуга, у складу са Законом о јавним набавкама, Одлукама Надзорног одбора и Управе Друштва. Поступак провођења јавних набавки је реализован у потпуности у складу са предвиђеном динамиком и правилницима који су дефинисани почетком године од стране Надзорног одбора, Управе друштва и Одјељења за набавке.

Одјељење набавке је у периоду 01.01.2019. до 31.12.2019. године провело укупно 104 поступака јавних набавки и то: 17 набавки путем конкурентског захтјева (КЗ), 8 набавки путем отвореног поступка (ОП), 63 набавке путем директног споразума (ДС), 2 набавке путем преговарачког поступка по анексу II дио Б, 1 набавка по правилнику (посебан поступак), 10 набавки путем Преговарачког поступка и 3 изузећа од примјене ЗЈН.

За све проведене набавке урађени су извјештаји Агенцији за јавне набавке путем портала за јавне набавке електронским путем. Редовно су рађени извјештаји о проведеним набавкама Управи Друштва и Надзорном одбору.

Одјељење продаје

У току 2019. године, у поступцима јавних набавки као понуђач реализована су два поступка. Први поступак се односио на набавку радова Изградње водоводних линија у мјесним заједницама. Одлуком уговорног органа (Град Бијељина) понуда овог Друштва је изабрана као најповољнија. Потписан је Оквирни споразум, а у склопу Оквирног споразума потписано је 20 појединачних уговора за изградњу водоводних линија. Други поступак у оквиру кога је ово Друштво потписало уговор као понуђач се односио на набавку радова на проширењу водоводних линија у оквиру Пројекта „Стамбено збрињавање Рома“.

У поступку реализације Оквирног споразума о одржавању кишне канализације, у току 2019. године су реализована три појединачна уговора.

4.4. ТЕХНИЧКИ СЕКТОР

4.4.1. Служба за производњу и дистрибуцију воде

Служба за производњу и дистрибуцију воде је у току 2019. године обавила све редовне и ванредне радње које су имале за циљ редовно снабдијевање становника физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом за пиће.

Радници Службе за производњу и дистрибуцију воде су на вријеме обавили све техничке радње које су биле потребне за неометано функционисање система за дистрибуцију воде, а неке од њих су: мјерења подземних нивоа вода, испирања базена, цјевовода, површинских слојева бунара, свих пијезометара и свакодневна визуелна контрола рада опреме.

Такође, на пумпама су извршени потребни редовни ремонти самих пумпи и електро опреме на истим, као и сви редовни ремонти на осталој опреми на Изворишту „Грмић“.

Успјешно је одговорено и на све ванредне случајеве који су били потребни ради неометаног водоснабдијевања.

У периоду јануар – децембар 2019. године није било прекида у водоснабдијевању грађана питком и квалитетном водом за пиће. Улазак у љетњу сезону радници Службе

су дочекали спремни, на вријеме су урађени сви ремонти, как редовни тако и ванредни, вршена су редовна обилажења пумпних постројења како би на вријеме били уочени и отклоњени евентуални кварови тако да стабилност рада система није ни у једном тренутку била доведена у питање што је имало за резултат редовно водоснабдијевање.

4.4.2. Служба за управљање водоводном мрежом

Дјелокруг рада Службе за управљање водоводном мрежом обухвата одређени број активности и послова, који су према свом карактеру и врсти груписани у надлежности три одјељења и то:

- ❖ Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера;
- ❖ Одјељење за географско информациони систем, катастар подземних инсталација и хидраулички модел (ГИС) и
- ❖ Одјељење за детекцију губитака.

Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера у Служби за управљање водоводном мрежом је у току 2019. године обавило сљедеће послове и то:

- редовна замјена водомјера којима је истекао рок употребе од 5 година, замјена истих се врши према унапријед одређеној динамици Службе за управљање водоводном мрежом и у складу са законским обавезама које регулишу ту област. У току 2019. године укупно је замјењено 3.956 водомјера профила $\varnothing 1/2'' - \varnothing 6/4''$;
- сервисирање и баждарење водомјера све Службе Друштва које су у свом раду везане за мјерно мјесто тј. користе водомјер. Редовно сервисирање и баждарење истих се врши према унапријед одређеној динамици замјене и у складу са законским обавезама које регулишу ту област, на примјер: замјена неисправних дијелова, ванредна замјена неисправних те редовно сервисирање и баждарење. У току 2019. године укупно је сервисирано и замјењено 5.497 водомјера профила $\varnothing 1/2'' - \varnothing 6/4''$ и
- за потребе трећих лица је сервисирано, баждарено и верификовано укупно 129 водомјера.

Одјељење за ГИС, географско информациони систем, катастар подземних инсталација и хидраулички моделу Служби за управљање водоводном мрежом је у току 2019. године обавило сљедеће послове и то:

- редовно обилажење комплетног водоводног система Бијељина, прикупљање свих података, провјера исправности вентила, геодетско снимање потребних тачака, а све за потребе формирања ГИС базе;
- обављено геодетско снимање изведених водоводних линија, положаја постојећег цјевовода приликом „отварања“ цјевовода ради поправке кварова и израде нових прикључака;

- извршени увиђаји на терену и израда скица, ископчења на терену пројектованих нових линија те геодетско снимање, евидентирање и исцртавање нових линија и објеката водоводне и канализационе мреже на дигиталне катастарске планове и у ГИС базу и
- спроведене су све остале активности које су у надлежности одјељења и Службе, како редовне тако и ванредне, за потребе свих Служби Друштва и надлежних одјељења Града Бијељина и остале.

Одјељење за детекцију губитака у Служби за управљање водоводном мрежом је у току 2019. године извршило следеће активности:

- рад на терену са опремом за детекцију губитака и
- давање потребних података које је прикупила и евидентирала служба, другим службама и другим правним и физичким лицима на основу њиховог захтјева.

4.4.3. Служба за пројектовање и развој

Развој водоводног система, предуслов је за остваривање најважније комуналне дјелатности, односно, основне дјелатности Друштва. Пословима пројектовања, израдом понуда и сагласности, радом на индивидуалним прикључцима и осталим радним активностима Службе развоја, генерише се важна техничка подршка основној дјелатности Друштва.

Неке од активности Службе развоја у току 2019. године су:

- прибављање сагласности за извођење радова на јавним површинама од надлежних општинских и републичких органа и израда информација и обавјештења за надлежна Одјељења Града Бијељина;
- израда Елабората за проширење водоводне мреже на подручју ВДС-а Бијељина, као и техничких рјешења за проширење канализационе мреже, изградња упојних бунара и уградња уличних сливника на атмосферској канализационој мрежи;
- израда Главног пројекта транспортног цјевовода од насеља Модран до насеља Суво Поље;
- израда Главног пројекта транспортног цјевовода од насеља Нова Јања до насеља Главичице;
- техничка припрема за извођење нових прикључака при чему је вршен увиђај на терену, израђен предмјер и предрачун;
- урађено је укупно 4785m ПЕ водоводних линија пречника 50 mm, 63 mm, 90 mm, 110 mm и 160mm;
- наплаћено је 250 увиђаја за прикључак индивидуалних стамбених објеката на водоводну мрежу, 43 увиђаја за дислокацију водомјера, 16 увиђаја за прикључак колективних стамбених и стамбено – пословних објеката на

водоводну мрежу, 3 увиђаја за прикључак колективних стамбених и стамбено-пословних објеката на канализациону мрежу и 6 увиђаја за прикључак индивидуалних стамбених објеката на канализациону мрежу и

- наплаћено је 289 прикључака на водоводну мрежу за индивидуалне и пословне објекте, 12 прикључака на канализациону мрежу за индивидуалне стамбене и пословне објекте, 17 прикључака за колективне стамбене и стамбено-пословне објекте на водоводну мрежу, 1 прикључак за колективне стамбене и стамбено-пословне објекте на фекалну канализациону мрежу и 5 прикључака на кишну канализациону мрежу.

4.4.4. Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже

У Служби одржавања обављају се послови и задаци константног одржавања погонске исправности и функционисања водоводног и канализационог система.

Основне активности Службе за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже односе се на спровођење превентивних активности у циљу спречавања настанка евентуалних кварова на мрежи као и интервенције које су усмјерене на отклањање истих.

Водоводну мрежу која је под режимом одржавања Службе одржавања чини око 651km мреже и око 33.980 прикључака. Цијели овај систем подијељен је на 10 рејона и то:

- рејон 1 – Јања;
- рејон 2 – Којчиновац, Глоговац и Љесковац;
- рејон 3 – Патковача, Пучиле и Голо Брдо;
- рејон 4 – Хасе (Старе и Нове);
- рејон 5 – Обарска и Црњелово;
- рејон 6 – Амајлије, Дворови и Попови;
- рејони 7, 8 и 9 – Град Бијељина и
- рејон 10 – „Сјеверни прстен“, Батковић, Велино село, Даздарево...

Градске зоне (рејони 7, 8 и 9) су и даље „критичне“ области, што је сасвим разумљиво, ако се има у виду старост мреже, њена дужина као и број прикључака у овим зонама. Упоредо са изградњом канализационе мреже врши се реконструкција и водоводних инсталација тако да је за очекивати, да ће у неком будућем периоду, доћи до смањења броја интервенција у критичним зонама. И даље је највећи број кварова током љетњих мјесеци, када је потрошња воде највећа.

Кварови у шахтовима су најбројнији и углавном се свде на поправку или замјену вентила као и замјену попуцалих поцинчаних цијеви (корозија).

У 2019. години је забиљежено смањење броја кварова на прикључцима, и то са 675 колико их је било у 2018. години, на 523 у 2019. години. Кварови у шахту, на вентилима

и хидрантима су на приближно истом нивоу као и у претходној години, док су кварови на цјевоводу повећани за око 11% у односу на претходну годину.

Такође, у току посматраног периода положено је и 4.725m цјевовода различитих профила, што је у односу на 2018. годину смањење за око 28%.

У оквиру механичарске радионице обављане су активности у складу са тренутном ситуацијом, односно сходно потребама које су везане за редовне сервисе и ванредне поправке на возном парку Друштва, а односе се на аутомобиле, теретна возила, машине и уређаје.

4.4.5. Служба за лабораторију и лабораторијске послове

Основне физичко – хемијске и микробиолошке анализе обављају се у интерној лабораторији А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина.

Служба за лабораторију и лабораторијске послове је у току 2019. године свакодневно обављала хемијске и микробиолошке анализе воде према дефинисаном плану који предвиђа свакодневно узимање 8 узорак из дистрибутивне мреже, 2 узорка из бунара који су у функцији, испирање мреже, као и контролу концентрације резидуалног хлора узорак воде узетих из хлорне станице (три пута у року од осам сати).

Број и врста узорковања које су спроведене у посматраном периоду 2019. године, се односи на сљедеће:

- 602 анализе узорак воде узетих из бунара;
- 1966 анализа узорак воде узетих из дистрибутивне мреже;
- 31 испирања и анализа пијезометара;
- 21 испирање и анализа мртвих слојева бунара;
- 17 испирања и анализа мртвих слојева бунара;
- 33 дезинфекције водоводних инсталација стамбених и пословних објеката;
- 49 дезинфекција новоизграђених цјевовода и прикључних водова;
- 858 испирања дистрибутивне мреже (крајеви дистрибутивне мреже);
- 6255 анализа на резидуални хлор, узорци воде узети из хлорне станице;
- 664 анализа микробиолошких узорак узетих након дезинфекције новоизграђених цјевовода и дезинфекције водоводних инсталација стамбених и пословних објеката и
- 94 физичко – хемијске анализе (екстерне).

С обзиром на Правилник о здравственој исправности воде за пиће, (Сл.гл. РС 88/17) у 2019. години су спроведене и екстерне контроле од стране јавно здравствене установе и то:

- 376 основних физичко – хемијских анализа;
- 376 основних микробиолошких анализа и
- 28 периодичних прегледа.

Наведене активности Службе лабораторије се врше с циљем сталног одржавања квалитета воде за пиће под контролом и обезбјеђења хигијенске исправности исте.

Анализе урађене у нашој лабораторији су показале, што су потврдиле и анализе урађене од стране јавно здравствених установа **да је вода за пиће која се дистрибуира са Изворишта „Грмић“, као и вода у дистрибутивној водоводној мрежи, ИСПРАВНА, како у физичко – хемијском погледу, тако и у погледу микробиолошких особина.**

4.5. СЕКТОР ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ

4.5.1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода

У току 2019. године радови на Постројењу за пречишћавање отпадних вода у Великој Обарскојсу се заснивали на редовним пословима и то: послови на одржавању опреме и постројења, активности на одржавању пумпних станица, радови на одржавању хигијене на постројењу и активности на лабораторијским анализама и калибрацијама аналитичке опреме.

За период који је обухваћен овим извјештајем пречишћено је 1.690.851 m³ отпадне воде при чему је из СБР базена исцрпљено 44.466 m³ сировог муља. Дехидратацијом, односно центрифугирањем сировог муља произведено је око 2.377 m³ дехидрираног муља (муљног колача) од 19 до 22 % сувоће.

Радници Службе за управљање ППОВ-ом су обавили низ пратећих активности на пречистачу које су уско везане за само функционисање истог. У складу са препорукама за редовно одржавање изводе се третмани: механички, биолошки и третман муља. Такође, редовно су се спроводиле све активности на одржавању опреме према задатим процедурама, одржавање прописане хигијене на ППОВ-у, чишћење механичке и аутоматске опреме пречистача, као и активности на одржавању пумпних станица које су у надлежности Службе.

Што се тиче активности лабораторије на постројењу за пречишћавање отпадних вода, издвојићемо неке од анализа које су рађене у току године и то:

Интерна лабораторија на ППОВ-у је у току 2019. године обавела сљедеће анализе и то:

- 98 анализа сирове отпадне воде и пречишћене отпадне воде;
- 486 анализа узорака из СБР-а;
- 65 анализа полимеризованог муља;
- 110 анализа сировог муља;

- у наведеном периоду рађене су редовне калибрације процесних сонди за мјерење ПХ, редокс потенцијала и кисеоника на мјесечном нивоу и
- извршено је еталонирање мјерне лабораторијске опреме (пећ за жарење, БПК инкубатор, сушница, терморектор, стаклени термометар и аналитичка вага) од стране овлаштене фирме Орао.

Осим интерних анализа, од стране екстерне лабораторије је у току 2019. године урађено 12 анализа пречишћене отпадне воде, 12 анализа дехидрираног муља, 2 анализе ваздуха, 12 анализа буке, 12 анализа ефикасности рада ППОВ-а, 3 анализе пријемног водотока (реципијента) и 6 анализа оптерећења постројења.

4.5.2. Служба за управљање канализационом мрежом

Служба за управљање канализационом мрежом је свој рад у посматраном периоду 2019. године базирала на сљедећим активностима:

- активност одржавања фекалних колектора у Лозничкој улици и насељима Ковиљуше и Пет језера одвијала се по плану, два пута годишње. Такође и фекални колектори који су недавно изграђени се прегледају и одржавају према годишњем плану одржавања;
- одржавање септичких јама комитентима са којима је ово Друштво закључило уговоре. Тренутно је 112 склопљених уворора, а у току 2019. године је у складу са истим одвезено укупно 163 туре фекалном цистерном и
- радови на одржавању кућних савјета су се састојали из планираног, редовног одржавања уз интервенцију фекалне цистерне.

У 2019. години фекалном цистерном је одвезено укупно 454 тура фекалног отпада, а специјално возило за пробијање канализације је имало 361 сат рада.

5. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕШНОСТИ И ВОДНИ БИЛАНС

У овом дијелу ћемо приказати расподјелу потрошње воде у систему то јест стандардни водни биланс по такозваној IWA – методологији. На основу података из водног биланса могу се међусобно упоређивати разни водни системи (Benchmarking). IAW методологија, као вриједност за поређење водних система дефинише такозване ILI – индикатор. Овај индикатор даје однос постојећих стварних губитака и неизбјежних стварних губитака.

Основни елементи водног биланса за 2019. годину су:

5.580.145 m³ захваћена вода која се дијели:

- 3.638.112 m³ фактурисана или приходована вода и
- 1.942.033 m³ разлика или неприходована вода

Узроци због којих долази до разлике између захваћене и фактурисане количине воде могу се класификовати у три групе:

1) Нефактурисана овлаштена потрошња воде која се троши на редовно и планирано одржавање потребне здравствене исправности воде за пиће (дезинфекција, испирање или прање постојећих и нових водоводних објеката), вода за ватрогасне потребе, вода за цистерне или резервоаре код замућења воде у цјевоводу, вода за потребе баждарнице, за потребе хлорисања, властите потребе и сл.

2) Привидни губици воде се састоје из:

- нелегалне потрошње воде (крађа воде);
- нерегистроване потрошње воде настале због непрецизности водомјера потрошача (може да износи чак 20 % због стварања талога, каменца у вомјерима који повећава непрецизност и код нормалних протока – зато се водомјери за домаћинства мијењају након 5 година, а за индустрију након 3 године) и
- грешака приликом уноса података потрошње и слично.

3) Стварни губици воде настали због кварова и пропуштања водоводног система до потрошача, због неисправних вентила и других кварова.

НЕФАКТУРИСАНА ОВЛАШТЕНА ВОДА (технолошка вода) – процјена

Редни број	Назив – опис	Количина воде м ³
1.	Потрошњ. воде за санитарне потребе (А.Д. Вик)	7.078
2.	Испирање мреже због радова на истој, дезинфекција и анализа воде	13.159
3.	Прање, заливање, пуњење цистерни	1.000
УКУПНО		21.237

Распоред губитака воде у граду Бијељина према IWA методологији

:	1:	1:	1:	-	1:
		3.456.206			
	-	2:	3:	- /	
			160.669		
5.580.145	3.638.112	181.906	4:		
	2:	3:	5:	-72.762	

	1.942.033	363.811	6:	-291.049
		4: 1.578.222	7:	–
			8:	631.289
			9:	- /
				- 946.933

Претпоставке:

- привидни губици су процијењени на 10 % укупно регистроване потрошње, односно по 2 % илегалне потрошње и 8 % нетачности водомјера;
- компоненте стварних губитака: 40 % губици у дистрибутивној мрежи, 60 % губици на прикључцима и
- ненаплаћена регистрована потрошња 5 % од укупно регистроване потрошње.

ILI – показатељ израчунавамо по формули $ILI = CARL / UARL$

CARL = годишњи стварни губици: 1.578.222 m³

UARL = неизбјегне губитке израчунавамо према изразу:

$UARL = (18 * Lm + 0,8 * Np + 25 * Lp) * p / 1.000$

Lm – укупна дужина дистрибутивне мреже (km)

Lp – дужина цијеви прикључака (km)

Np – број прикључака

P – просјечна висина радног притиска у систему (m)

UARL – неизбјегни годишњи стварни губици воде (Unavoidable Annual Real Losses)

Lm (km)	654,448
Lp (km)	169
Np	33.921
p (m)	32
UARL (m³/dan)	1.386
UARL (m³/god)	505.999

ILI = CARL / UARL =		3,29	B/C
ILI			
< 4	< 2		,
4-8	2-4		;
8-16	4-8		;
>16	> 8		;

Технички индикатор стварних губитака TIRL:

TIRL = стварни губици * 1.000/365/укупни број прикључака

TIRL – L/дан/прикључку = 127,47 L/дан/прикључку

Индикатори неизбјежних губитака UARL:

URAL = (18*Lm + 0,8*Np + 25*Lp) / Np*p

Ural – L/дан/прикључку = 40,87 L/дан/прикључку

ILI = TIRL / URAL = 3,12

Међународна матрица категорија NRW (необрачуната вода)

Редни број	Категорија показатеља управљање m NRW	Вода која не подноси приход – NRW (литара/прикључак/дан) у вријеме када је систем под средњим притиском од:				
		10 m	20 m	30 m	40 m	50 m
1.	A1	< 55	< 80	< 65	< 75	< 85
2.	A2	55-100	80-160	105-210	130-260	155-310

3.	Б	110-120	160-320	210-420	260-520	310-620
4.	Ц	220-400	320-600	420-800	520-1000	620-1200
5.	Д	> 400	> 600	> 800	> 1000	> 1200

Основни економски показатељи

		(/)	(/)**
(1)	(2)	(3)	(4)
1.		181.906	0,10
2.		363.811	0,10
3.		1.578.222	0,06
		2.123.939	
	1,3 / (/)	2.761.120,18	

Претпоставка: 350.000 КМ/год. Трошкови пумпања воде

Цијена воде која се стварно изгуби = трошкови пумпања / укупно произведена вода

6. ОДЈЕЉЕЊЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ

Одјељење интерне ревизије, у складу са Годишњом студијом ризика и планом рада Одјељења је у току 2019. године обавила сљедеће ревизије:

- израда Годишње студије ризика за 2019. годину;
- израда Плана рада интерне ревизије за 2019. годину;
- извршавало интерне ревизије по врсти и периоду утврђене Планом;
- присуство попису имовине, потраживања и обавеза и
- дало оцјену конкретног поступка књиговодственог обухвата по захтјеву Управе.

Активности Одјељења за интерну ревизију, у протеклом периоду, су највећим дијелом биле усмјерене на реализацију плана кроз израду ревизорских извјештаја. Ревизорски извјештаји су били у сврху пружања довољно информација, које указују на ниво поузданости система интерних контрола у организационом дијелу Друштва, који је предмет односне ревизије. Такође, акценат је стављен на побољшање и јачање система

интерних контрола у Друштву, јачање функције, значаја и положаја интерне ревизије у Друштву, обезбјеђење условаи адекватног вредновања рада интерне ревизије, као и препознавање и ублажавање могућег ризика и остварења планираних циљева Друштва.

7. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

7.1.Биланс стања

Актива

ПОЗИЦИЈА	01.01 - 31.12. 2018.	01.01 - 31.12. 2019.
1.1.Стална имовина	68.946.197,00	73.396.808,00
Концесије, патенти, лиценце и оста. права	50.430.542,00	49.249.996,00
Остала нематеријална средства	2.380.796,00	2.380.629,00
Аванси и нематеријална средства у припр.	10.068.856,00	15.754.341,00
Земљиште	57.623,00	57.623,00
Грађевински објекти	5.443.387,00	5.145.810,00
Постројења и опрема	510.374,00	724.081,00
Улагање на туђим некре. постро. и опреми	24.799,00	24.294,00
Ава.и некр,пост.опрем.и инве.некрету при.	13.380,00	47.760,00
Остали дугорочни финансијски пласмани	10.931,00	7.835,00
Одложена пореска средства	5.509,00	4.439,00
1.2.Текућа имовина	3.463.793,00	2.728.856,00
Залихе материјала	614.216,00	844.419,00
Дати аванси	9.929,00	21.278,00
Купци - повезана правна лица	84.634,00	100.911,00
Купци у земљи	1.397.409,00	1.331.336,00
Друга краткорочна потраживања	79.779,00	35.673,00
Краткорочни финансијски пласмани	3.284,00	3.351,00

Готовински еквиваленти и готовина	112.082,00	87.596,00
Порез на додату вриједност	11.733,00	15.252,00
Активна временска разграничења	1.150.727,00	289.040,00
Пословна актива	72.409.990,00	76.125.664,00
Ванбилансна актива		
Укупна актива	72.409.990,00	76.125.664,00

1.1. Стална имовина Друштва у износу од 73.396.808,00 КМ обухвата:

- концесије, патенти, лиценце и остала права у износу од 49.249.996,00 КМ, а која се односе на новоизграђени канализациони систем са роком управљања од 50 година и Постројење за пречишћавање отпадних вода;
- остала нематеријална улагања у износу од 2.380.629,00 КМ, а која се односе на земљиште са трајним правом кориштења, укупне вриједности од 2.326.405,00 КМ и књиговодствене програме у износу од 54.224,00 КМ (садашња вриједност);
- авансе и нематеријална средства у припреми у износу од 15.754.341,00 КМ се односе на привремене ситуације извођача радова Бук промет д.о.о. Бијељина и Хигра д.о.о. Бијељина за изградњу канализационог система који се финансира из добијених донаторских средстава фонда ОРИО;
- земљиште у износу од 57.623,00 КМ;
- грађевински објекти по садашњој вриједности у износу од 5.145.810,00 КМ, а који се односе на грађевинске објекте, водоводну мрежу и прикључке који су послје извршене Прве процјене основних средстава уведене у евиденцију основних средстава Друштва и новоизграђени објекти лабораторије, бустер станице Хасе, Љесковац и водоводне мреже;
- постројења и опрема по садашњој вриједности у износу од 724.081,00 КМ, а која се односи на транспортна средства, опрему за бунаре, трафо станицу и разводни ормари, рачунарску опрему, канцеларијски намјештај, лабораторијску опрему, грађевинске машине и др;
- улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми у износу 24.294,00 КМ, а које се односи на изградњу прикључка фекалне канализационе мреже насеља Ковиљуше на главни фекални колектор који је у власништву Града;
- аванси и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми у износу од 47.760,00 КМ;
- остали дугорочни финансијски пласмани у износу од 7.835,00 КМ,

- одложена пореска средства у износу од 4.439 КМ, настала по основу веће рачуноводствене амортизације у односу на пореско признати расход амортизације некретнина, постројења и опреме.

1.2. Текућа имовина Друштва у износу од **2.728.856,00КМ** обухвата:

- залихе материјала у износу од 844.419,00КМ;
- дати аванси у износу од 21.278,00 КМ;
- купце – повезана правна лица у износу 100.911,00 КМ и купце у земљи у износу од 1.331.336,00КМ, а која се односе на потраживања за испоручену воду и извршене услуге од правних и физичких лица;
- друга краткорочна потраживања у износу од 35.673,00 КМ;
- краткорочне финансијске пласмане у износу од 3.351,00 КМ;
- готовинске еквиваленте и готовину у износу од 87.596,00 КМ;
- порез на додату вриједност у износу од 15.252,00 КМ и
- активна временска разграничења у износу од 289.040,00 КМ, а која се односе на унапријед обрачунате камате по репрограму који је закључен са ЈП Воде у износу од 16.978,00 КМ, унапријед обрачунате камате за набавке радних машина путем лизинга у износу од 45.724,00 КМ и обавезе утврђене у контроли Управе за индиректно опорезивање укључујући и обрачунате затезне камате у износу од 226.338,00 КМ.

Пасива

ПОЗИЦИЈА	01.01 - 31.12. 2018.	01.01 - 31.12. 2019.
2.1. Капитал	13.721.264,00	13.762.352,00
Акцијски капитал	10.009.225,00	10.009.225,00
Законске резерве	1.000.923,00	1.000.923,00
Ревалоризационе резерве	985.925,00	985.925,00
Нераспоређени добитак ранијих година	2.154.789,00	1.725.191,00
Нераспоређени добитак текуће године	-	41.088,00
Губитак текуће године	429.598,00	-
2.2. Дугорочна резервисања	41.123.140,00	45.216.757,00
Резервисања за накнаде и бенефици. запо.	36.604,00	40.867,00
Одложене пореске обавезе	-	22.109,00

Разграничени прих. и примљене донације	40.079.650,00	43.578.347,00
Остала дугорочна резервисања	1.006.886,00	1.575.434,00
2.3. Обавезе	17.565.586,00	17.146.555,00
Дугорочни кредити	9.838.153,00	9.359.467,00
Дугороч. обавезе по финансијском лизингу	260.867,00	390.310,00
Кратко. кредити и обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вриједности	1.599.998,00	200.000,00
Дио дуг. финансијских обавеза који за плаћање доспијева у периоду до годину дана	2.416.195,00	3.498.015,00
Примљени аванси, депозити и кауције	247.887,00	256.255,00
Добављачи - повезана правна лица	5.973,00	1.132,00
Добављачи у земљи	1.012.678,00	1.216.066,00
Добављачи из иностранства	80.566,00	137.364,00
Остале обавезе из пословања	-	50,00
Обавезе за зараде и накнаде зарада	543.606,00	613.429,00
Друге обавезе	43.608,00	56.636,00
Порез на додату вриједност	321.426,00	254.365,00
Обавезе за остале порезе, доприносе и др. дажбине	341.507,00	301.922,00
Обавезе за порез на добитак	67.512,00	70.607,00
Пасивна време. разгран. и краткороч. резе.	785.610,00	790.937,00
Пословна пасива	72.409.990,00	76.125.664,00
Ванбилансна пасива		
Укупна пасива	72.409.990,00	76.125.664,00

2.1. Капитал Друштва у износу од 13.762.352,00 КМ обухвата:

- акцијски (основни) капитал у износу од 10.009.225,00 КМ. Број емитованих акција је 10.009.225, а номинална вриједност једне акције на 31. децембар 2019. године је 1,00 КМ;

- законске резерве у износу од 1.000.923,00 КМ и чине 10 % у односу на акционарски капитал;
- ревалоризационе резерве у износу од 985.925,00 КМ, настале су као резултат процјене вриједности земљишта;
- нераспоређени добитак ранијих година у износу од 1.725.191,00 КМ и
- нераспоређена добит текуће године, исказана је нето добит у износу од 41.088,00 КМ.

2.2. Дугорочна резервисања у износу од 45.216.757,00 КМ обухвата:

- резервисања за накнаде и бенефиције запослених у износу од 40.867,00 КМ, односе се на резервисања за отпремнине код одласка радника у пензију;
- одложене пореске обавезе у износу од 22.109,00 КМ настале по основу мање рачуноводствене амортизације у односу на пореско признат расход амортизације некретнина, постројења и опреме;
- разграничене приходе и примљене донације у износу од 43.578.347,00 КМ односе се на примљене донације за изградњу канализационог система Града Бијељина и
- остала дугорочна резервисања у износу од 1.575.434,00 КМ се односе на задржане ретенције по привременим ситуацијама извођача радова Бук промет д.о.о. Бијељина и Хигра д.о.о. Бијељина за изградњу канализационог система из обезбијеђених донаторских средстава фонда ОРИО.

2.3. Обавезе Друштва у износу од 17.146.555,00 КМ обухватају:

- дугорочне кредите у износу од 9.359.467,00 КМ, а који се односе на два дугорочна кредита која су одобрена овом Друштву од стране ЕБРД-а за изградњу канализационог система Града Бијељина, као и кредите одобрене од стране домаћих пословних банака и то: НЛБ банке Бања Лука, Нове банке а.д. Бања Лука, МФ банке а.д. Бања Лука и Наше банке а.д. Бијељина;
- дугорочне обавезе по финансијском лизингу у износу од 390.310,00 КМ се односе на обавезе по основу дугорочног лизинга који је овом Друштву одобрен од стране „Raiffeisenleasing“ д.о.о. Сарајево за набавку радне машине – багера, специјалног возила за чишћење канализације Woma и два камиона Ивеко;
- краткорочни кредити и обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вриједности у износу од 200.000,00 КМ, а које се односе на обавезе по основу краткорочног кредита који је одобрен овом Друштву од стране Сбер банк а.д. Бања Лука;
- дио дугорочних финансијских обавеза које доспијевају за плаћање у периоду до једне године у износу од 3.498.015,00 КМ, а које се односе на обавезе по основу

- дугорочних кредита и финансијског лизинга које доспијевају на наплату до годину дана;
- примљене авансе, депозите и кауције у износу од 256.255,00КМ;
 - добављаче – повезана правна лица у износу од 1.132,00 КМ;
 - добављаче у земљи у износу од 1.216.066,00КМ, а односе се на неплаћене рачуне за набављени материјали извршене услуге;
 - добављаче из иностранства у износу од 137.364,00 КМ;
 - остале обавезе из пословања у износу од 50,00 КМ;
 - обавезе за зараде и накнаде зарада у износу од 613.429,00 КМ;
 - друге обавезе у износу од 56.636,00 КМ, а односе се на обавезе по основу камата из односа са другим лицима, камата на дугорочне кредите за изградњу канализационог система;
 - порез на додатну вриједност у износу од 254.365,00 КМ, а односи се на дуг по основу ПДВ пријаве за децембар 2019. године у износу од 110.020,00 КМ који је измирен 10. јануара 2020. године, док се преостали дио обавезе, у складу са Рјешењем о плаћању обавеза на рате, измирује у мјесечним ратама.
 - обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 301.922,00КМ, а односе се на накнаде за коришћење воде, накнаде за шуме и противпожарну заштиту;
 - обавезе за порез на добитак у износу од 70.607,00 КМ и
 - пасивна временска разграничења и краткорочне резерве у износу од 790.937,00 КМ, а која се односе на текуће доспијеће разграничених прихода од донација, а годишње се оприходује износ у висини обрачунате амортизације.

7.2.Биланс успјеха

Приходи

Табела број – 1

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

Ред. број	Конто	Приходи	План за 2019. годину	Остварено у периоду од 01.01 - 31.12.		Индекс	
				2018.	2019.	6/5	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	610000	Приходи од испоруке воде повезана правна лица	28.000,00	27.222,00	25.400,00	93,31	90,71
2.	610001	Приходи од канализације повезана правна лица	12.000,00	10.914,00	11.063,00	101,37	92,19
3.	610100	Приходи од продаје услуга повезана правна лица	250.000,00	309.042,00	320.428,00	103,68	128,17
4.	611200	Приходи од изградње и одржавања водоводне мре.	80.000,00	59.246,00	113.269,00	191,18	141,59
5.	611300	Приходи од прикључака и механизације	300.000,00	257.530,00	336.123,00	130,52	112,04
6.	611400	Приходи од испоруке воде предузећима	420.000,00	405.670,00	353.252,00	87,08	84,11
7.	611500	Приходи од испоруке воде индивидуалн. корисницима	5.600.000,00	5.562.209,00	5.591.944,00	100,53	99,86
8.	611510	Приходи од накнаде за одржавање система	-	37.530,00	361.077,00	962,10	-
9.	611600	Приходи од канализације	1.700.000,00	1.367.568,00	1.557.385,00	113,88	91,61
10.	611610	Приходи од одржавања септичких јама	10.000,00	2.562,00	7.714,00	301,09	77,14
11.	611700	Приходи од рада специјалног возила	25.000,00	18.289,00	21.861,00	119,53	87,44
12.	611800	Приходи баждарнице	10.000,00	7.638,00	4.436,00	58,08	44,36
13.	611900	Остали приходи	65.000,00	40.290,00	36.118,00	89,65	55,57
14.	611910	Хлорисање инсталација	5.000,00	1.622,00	2.711,00	167,14	54,22
15.	621000	Приходи по основу активир. сопствених учинака	-	-	72.574,00	-	-
16.	650200	Приходи од дотација	675.000,00	672.273,00	672.273,00	100,00	99,60
17.	651100	Приходи од закупнина	8.100,00	8.940,00	8.940,00	100,00	110,37

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

18.	652000	Приходи од донација	105.000,00	113.119,00	114.450,00	101,18	109,00
19.	652900	Приход. од осталих донација	2.300,00	2.359,00	2.359,00	100,00	102,57
20.	652910	Приходи од донација за услуге надзора ППОВ	-	25.035,00	-	-	-
21.	652911	Приходи од осталих донациј. IAWD удружење водовода	-	29.337,00	-	-	-
22.	650210	При. од дота. програма кор. прих. од посеб. вод. накнада	-	70.000,00	-	-	-
23.	659000	Приходи од рефундација	25.000,00	24.915,00	68.622,00	275,42	274,49
24.	659500	Приходи од лабораторије	10.000,00	7.260,00	5.405,00	74,45	54,05
25.	659600	Приходи од израде пројектне документације	5.000,00	-	-	-	-
26.	659700	Остали приходи - накнаде штете, судске таксе и сл.	15.000,00	8.770,00	7.257,00	82,75	48,38
27.	659800	Проширење изворишних капацитета - накнаде	100.000,00	139.631,00	91.443,00	65,49	91,44
28.	659900	Остали пословни приходи	60.000,00	53.633,00	104.570,00	194,97	174,28
29.	661000	Прихо. камата по кредитима	-	314,00	255,00	81,21	-
30.	661200	Приходи од камата по купопродајним односима	80.000,00	36.711,00	118.005,00	321,44	147,51
31.	661900	Приходи од камата по другим основама	-	152,00	629,00	413,82	-
32.	677000	Наплаћена отписана потраживања од предузећа	100.000,00	81.937,00	34.054,00	41,56	34,05
33.	677010	Наплаћена отписана потраживања од предузећа	-	395,00	-	-	-
34.	677100	Напла. отписана потражи. од индивидуалних корисника	-	69.161,00	73.061,00	105,64	-
35.	679700	Прихо. од укидања резерви. за накнаде и бене.	10.000,00	6.195,00	22.065,00	356,17	220,65

		запослен.					
36.	679900	Остали непоменути приходи	10.000,00	978,00	52,00	5,32	0,52
Укупни приходи:			9.710.400,00	9.458.447,00	10.138.795,00	107,19	104,41

Упосматраном периоду 2019. године, остварени су укупни приходи у износу од **10.138.795,00КМ** и већи су од планираних за 4,41%, а од остварених прихода у истом периоду 2018. године су већи за **7,19%**. У структури укупних прихода, најзначајније учешће имају приходи од испоруке воде и приходи од канализације. Ови приходи су остварени у укупном износу од **7.907.835,00 КМ**, што представља **78,00%** укупно остварених прихода.

Приходи који су повећани у односу на исти период претходне године су:

- приходи од изградње водоводних линија за 91,18%
- приходи од прикључака 30,52%
- приходи од канализације за 13,88 %;
- приходи од рада специјалних возила за 19,53% и
- остали пословни приходи за 94,97%.

Расходи

Табела број–2

Ред. број	Конто	Расходи	План за 2019. годину	Остварено у периоду од 01.01 - 31.12.		Индекс	
				2018.	2019.	6/5	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8
1	511000	Трошкови сировина и материјала	700.000,00	674.547,00	668.803,00	99,15	95,54
2	511010	Трошкови лаборатор. материјала	100.000,00	71.791,00	85.442,00	119,01	85,44
3	511100	Трошкови резервних дијелова	35.000,00	41.345,00	40.946,00	99,03	116,99
4	512200	Трошкови канцеларијског материјала	27.000,00	22.466,00	20.756,00	92,39	76,87
5	512300	Трошкови ауто гума	8.000,00	4.544,00	9.942,00	218,79	124,28

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

6	512400	Трошкови осталог материјала	15.000,00	13.344,00	21.020,00	157,52	140,13
7	512500	Отпис ситног инвент. и алата	50.000,00	70.790,00	43.281,00	61,14	86,56
8	513000	Трошкови горива и мазива	150.000,00	157.447,00	160.384,00	101,87	106,92
9	513300	Трошкови електричне енергије	400.000,00	391.358,00	417.272,00	106,62	104,32
10	520000	Трошкови бруто зарада	4.320.000,00	4.276.474,00	4.521.972,00	105,74	104,68
11	522000	Трошкови бруто накнада Управљачког одбора	134.000,00	31.841,00	31.841,00	100,00	23,76
12	522100	Трошкови бруто накнада Надзорног одбора	-	31.841,00	31.841,00	100,00	-
13	522200	Трошкови бруто накнада ПИУ тима	-	39.801,00	39.801,00	100,00	-
14	523000	Трошкови бруто накнада одбора за ревизију	-	29.851,00	29.851,00	100,00	-
15	524000	Отпремнине за одлазак у пензију	-	6.195,00	22.065,00	356,17	-
16	524300	Помоћ запосленом и породици	-	24.787,00	33.545,00	135,33	-
17	525000	Трошкови дневница на службеном путу	-	10.470,00	11.594,00	110,74	-
18	529000	Накнада трошкова превоза у јавном саобраћају	-	52.571,00	69.316,00	131,85	-
19	529200	Регрес за кориштење годишњег одмора	-	177.095,00	189.253,00	106,87	-
20	529300	Јубиларне награде	-	9.983,00	6.189,00	62,00	-
21	529900	Остала лична примања	270.000,00	8.064,00	31.337,00	388,60	11,61
22	531000	Трошкови превоза	20.000,00	38.994,00	19.292,00	49,47	96,46
23	531300	Трошкови ПТТ услуга	60.000,00	64.888,00	59.078,00	91,05	98,46
24	532000	Трошк. за услуге на текућем одржав. основних средстава	65.000,00	112.792,00	116.991,00	103,72	179,99
25	533000	Трошк. закупнине пословног про. правна лица и предузе.	2.300,00	2.359,00	2.359,00	100,00	102,57
26	535000	Трошкови огласа на радију телевизији и у биоскопима	65.000,00	57.246,00	22.510,00	39,32	34,63

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

27	535900	Остали трошкови за рекламу и пропаганду	10.000,00	85.407,00	19.402,00	22,72	194,02
28	539100	Трошкови комуналних услуга	15.000,00	10.164,00	9.864,00	97,05	65,76
29	539200	Трошкови за услуге заштите на раду	20.000,00	2.416,00	516,00	21,36	2,58
30	539500	Произво. услуге по уговору о привреме. и поврем. посло.	15.000,00	20.346,00	21.255,00	104,47	141,70
31	539600	Бактериолошка и хемијска анализа воде	70.000,00	70.265,00	58.302,00	82,97	83,29
32	539900	Трошкови осталих производних услуга	250.000,00	417.346,00	365.535,00	87,59	146,21
33	539910	Трошк. осталих производних услуга - услуге надзор. ППОВ	-	25.034,00	-	-	-
34	540000	Трошкови амортизације	1.730.000,00	1.690.912,00	1.702.463,00	100,68	98,41
35	541400	Трошкови резервисања за отпремнине	10.000,00	8.247,00	26.328,00	319,24	263,28
36	550100	Трошкови ревизије финансијских извјештаја	12.800,00	12.799,00	14.889,00	116,33	116,32
37	550200	Трошкови адвокатских услуга	10.000,00	12.643,00	8.350,00	66,04	83,50
38	550300	Трошкови здравствених услуга	15.000,00	12.157,00	11.297,00	92,92	75,31
39	550500	Услуге у вези са стручним усавршавањем - семинари	15.000,00	13.051,00	24.536,00	188,00	163,57
40	550600	Услуге за измјене - врше на постојећ. прогр. за рачунаре	15.000,00	16.700,00	11.360,00	68,02	75,73
41	550900	Остале непроизводне услуге-шпедиција	3.000,00	1.800,00	1.233,00	68,50	41,10
42	551000	Трошкови репрезентације	50.000,00	68.452,00	54.255,00	79,26	108,51
43	551300	Трош. преноћишта и исхране	-	74,00	495,00	668,92	-
44	552000	Премија осигурања сталне имовине	9.500,00	9.104,00	15.397,00	169,12	162,07
45	552700	Премија осигурања запосле. од посљедица несре. случаја	3.600,00	3.588,00	4.087,00	113,91	113,53
46	553000	Трошкови платног промета у земљи	20.000,00	23.562,00	40.126,00	170,30	200,63
47	553010	Трошкови платног промета -	10.000,00	3.310,00	13.169,00	397,85	131,69

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

		гаранције					
48	554000	Чланарине пословним и другим удружењима	10.000,00	13.513,00	15.313,00	113,32	153,13
49	555000	Порез на имовину	27.000,00	12.509,00	12.398,00	99,11	45,92
50	555100	Накнада за шуме	-	6.621,00	7.097,00	107,19	-
51	555200	Накнада за противпожарну заштиту	-	3.705,00	3.956,00	106,77	-
52	555400	Накнада за коришћење и загађење вода	-	2.513,00	2.649,00	105,41	-
53	556000	Допринос за професионалну рехабилитацију инвалида	8.500,00	8.453,00	9.037,00	106,91	106,32
54	556300	Допринос за солидарност на терет послодавца	2.000,00	947,00	362,00	38,23	18,10
55	559000	Тршкови огласа у штампаним и другим медијима	-	3.871,00	2.422,00	62,57	-
56	559100	Таксе(админис. судске,реги.)	-	30.351,00	25.339,00	83,49	-
57	559300	Трошкови преплате на стручна издања	-	2.676,00	2.996,00	111,96	-
58	559600	Накнада за рад чланова омладинске и студе. задруге	-	172.108,00	50.415,00	29,29	-
59	559900	Остали нематеријални трошкови	230.000,00	13.215,00	20.949,00	158,52	9,11
60	559910	Остали нематеријални трошкови - царине	-	410,00	-	-	-
61	561000	Расходи камата по краткорочним и дугорочним кредитима	200.000,00	194.058,00	213.540,00	110,04	106,77
62	561500	Трошкови камата по финансијском лизингу	-	9.655,00	16.815,00	174,16	-
63	561600	Затезне камате у земљи	50.000,00	115.797,00	160.597,00	138,69	321,19
64	570200	Неотписана вријед. и додат. тро. расхода постр. и опреме	5.000,00	1.458,00	706,00	48,42	14,12
65	578000	Отписи краткорочних потраживања	210.000,00	186.133,00	190.111,00	102,14	90,53

66	579000	Кало, растур, квар и лом залиха материјала	10.000,00	6.456,00	4.193,00	64,95	41,93
67	579500	Накнада штете трећим лицима	-	-	1.200,00	-	-
68	579800	Издаци за хуманитарне и културне намјене и спортске циљеве	25.000,00	42.032,00	35.169,00	83,67	140,68
69	579900	Остали непоменути расходи	10.000,00	10.453,00	79.934,00	764,70	799,34
Укупни расходи:			9.492.700,00	9.767.195,00	9.964.738,00	102,02	104,97

Укупни расходи, у извјештајном периоду 2019. године, износе **9.964.738,00 КМ** и већи су од планираних за **4,97%**, а у односу на исти период 2018. године су већи за **2,02%**.

Неки од трошкови који су знатно повећани у односу на исти период претходне године, су:

- трошкови лабораторијског материјала за 19,01 %;
- трошкови електричне енергије за 6,62%;
- трошкови бруто зарада за 5,74%;
- трошкови за услуге текућег одржавања основних средстава за 3,72%;
- трошкови затезних камата за 38,69% и
- расходи камата по краткорочним и дугорочним кредитима 10,04 %.

7.3. Остварени резултат

Табела број-3

Р. бр.	Опис	План за 2019. годину	Остварено од 01.01 – 31.12. 2018.	Остварено од 01.01 – 31.12. 2019.	Индекс 5/4	Индекс 5/3
1	2	3	4	5	6	7
1.	Укупни приходи	9.710.400,00	9.458.447,00	10.138.795,00	107,19	104,41
2.	Укупни расходи	9.492.700,00	9.767.195,00	9.964.738,00	102,02	104,97
3.	Бруто добитак прије опорезива.	217.700,00		174.057,00	-	79,95
4.	Бруто губитак прије опорезива.	-	308.748,00	-	-	-

5.	Порез на добит	-	122.047,00	109.790,00	89,96	-
6.	Одложени порески расходи периода	-	-	23.179,00	-	-
7.	Одложени порески приходи периода	-	1.197,00	-	-	-
8.	Нето добитак текуће године	-	-	41.088,00	-	-
9.	Нето губитак текуће године	-	429.598,00	-	-	-

На основу укупних прихода и расхода утврђен је позитиван финансијски резултат за 2019. годину. Остварена бруто добит износи **174.057,00 КМ**. Порез на добит је утврђен у износу од **109.790,00 КМ**, расходи по основу одложених пореских обавеза износе **23.179,00 КМ**, тако да остварена нето добит у 2019. години износи **41.088,00 КМ**.

7.4. Биланс токова готовине

Табела број –4

Ред. Бр.	Опис	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2018. год.	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2019. год.	Индекс 4/3
1	2	3	4	5
	Прилив:			
1.	Прилив готовине из пословних активности	10.008.885,00	10.854.701,00	108,45
2.	Прилив готовине из активности инвестирања	3.436,00	3.914,00	113,91
3.	Прилив готовине из активности финансирања	6.361.399,00	5.102.700,00	80,21
	Укупан прилив:	16.373.720,00	15.961.315,00	97,48
	Одлив:			

4.	Одлив готовине из пословних активности	9.473.651,00	10.027.157,00	105,84
5.	Одлив готовине из активности инвестирања	449.478,00	514.785,00	114,53
6.	Одлив готовине из активности финансирања	6.488.084,00	5.443.859,00	83,91
	Укупан одлив:	16.411.213,00	15.985.801,00	97,41
	Нето прилив готовине	-	-	-
	Нето одлив готовине	37.493,00	24.486,00	65,31
	Готовина на почетку обрачунског периода	149.575,00	112.082,00	74,93
	Готовина на крају обрачунског периода	112.082,00	87.596,00	78,15

У односу на исти период претходне године, прилив готовине из пословних активности је већи за 8,45%, прилив готовине из активности инвестирања за 13,91 %, док је прилив готовине из активности финансирања мањи за 19,79%. Укупан прилив средстава, у односу на исти период претходне године, је мањи за 2,52%.

Одлив готовине из пословних активности је већи за 5,84% у односу на исти период претходне године, одлив готовине из активности инвестирања је већи за 14,53 %, док је одлив готовине из активности финансирања мањи за 16,09 %. Укупан одлив средстава, у посматраном периоду 2019. године, у односу на исти период 2018. године, је мањи за 2,59%.

Укупна негативна разлика између прилива и одлива готовине у посматраном периоду 2019. године износи 24.486,00 КМ и заједно са готовином на почетку посматраног периода од 112.082,00 КМ чини готовину на крају посматраног периода у износу од 87.596,00 КМ и показује степен ликвидности предузећа.

Укупна негативна разлика између прилива и одлива готовине у 2018. години је износила 37.493,00 КМ и заједно са готовином на почетку посматраног периода од 149.575,00 КМ чинила је готовину на крају посматраног периода у износу од 112.082,00 КМ.

7.5. Преглед обавеза и потраживања

а) Преглед обавеза по дугорочним кредитима и лизингу

- дугорочни финансијски кредит у иностранству – кредит 1 2.280.565,30KM
 - дугорочни финансијски кредит у иностранству – кредит 2 4.124.957,01KM
 - дугорочни финансијски кредити од банака у земљи 2.953.945,02 KM
 - дугорочне обавезе по финансијском лизингу у земљи 390.309,75 KM
- Укупно: 9.749.777,08KM**
- дио дугорочних финансијских обавеза које доспијевају за плаћање до годину дана у иностранству и земљи:**3.498.014,82 KM**

б) Преглед обавеза по краткорочним кредитима

- обавезе по краткорочним финансијским кредитима у земљи: **200.000,00 KM**

ц) Потраживања

- потраживања од купаца – повезана правна лица вода 10.090,27 KM
- потраживања од купаца за прикључке – повезана правна лица 90.821,34 KM
- потраживања од купаца у земљи – правна лица 597.188,10 KM
- потраживања од купаца – грађани 1.753.103,96KM
- потраживања од купаца за прикључке 187.530,86KM

Укупно: 2.638.734,53KM

Укупна потраживања од купаца на дан 31. децембар 2019. године износе 2.638.734,53KM, исправка вриједности потраживања од купаца износи 1.206.487,00KM, (кумулативни износ за ову и претходне године), тако да укупна потраживања од купаца, у пребијеном салду износе **1.432.247,53KM**.

7.6. Залихе

Табела број – 5

Редни број	Назив производа	СТАЊЕ ЗА ПЕРИОД	Индекс
------------	-----------------	-----------------	--------

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

		01.01 - 31.12. 2018.	01.01 - 31.12. 2019.	4/3
1	2	3	4	5
1	Залихе сировина и материја	610.578,11	835.409,87	136,82
2	Залихе лабораторијског материјала	-	-	-
3	Залихе резервних дијелова	-	1.538,71	-
4	Залихе алата који се отписује у току обрачунског периода	11,80	8,55	72,46
5	Ситан инвентар на залихама који се отписује у току обрачунског периода	453,52	175,45	38,69
6	Залихе горива и мазива	74,49	121,01	162,45
7	Залихе канцелар. материјала	2.372,50	4.815,08	202,95
8	Остали материјал	526,27	495,66	94,18
9	Остали материјал - кухиња	199,80	1.854,61	928,23
10	Потражив. за авансе другим правним лицима у земљи	8.703,43	18.229,56	209,45
11	Потражив. за авансе другим правним лицима у ФБИХ	100,00	-	-
12	Дати аванси другим правним лицима у иностранству	1.125,13	3.049,02	270,99
	Укупно:	624.145,05	865.697,52	138,70

Из табеле број – 5, видимо да је дошло до повећања залиха за 38,70 % у односу на 31. децембар 2018. године.

7.7. Плате

Табела број – 6

Мјесец	Број радни.	Нето примања	Бруто примања	Број радни.	Нето примања	Бруто примања	Индекс
--------	-------------	--------------	---------------	-------------	--------------	---------------	--------

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	01.01 - 31.12. 2018. године			01.01 - 31.12. 2019. године			7/4	6/5
Јануар	230	224.221,02	361.684,25	266	238.448,54	371.385,49	102,68	896,42
Фебруар	234	208.403,80	336.376,47	262	239.307,90	373.044,48	110,90	913,39
Март	234	214.823,27	345.464,04	264	242.377,06	378.066,54	109,44	918,09
Април	238	215.014,97	345.594,21	266	249.226,55	384.070,22	111,13	936,94
Мај	239	212.303,56	341.114,48	264	239.540,32	373.150,38	109,39	907,35
Јун	241	211.216,70	339.446,00	263	239.582,55	373.290,67	109,97	910,96
Јул	250	221.205,77	355.839,83	261	240.324,74	374.638,86	105,28	920,78
Август	255	229.873,42	357.434,74	260	238.385,47	371.470,02	103,93	916,87
Септембар	257	240.902,17	376.109,70	263	245.322,18	382.915,94	101,81	932,78
Октобар	261	238.585,74	372.040,51	264	250.931,55	392.378,97	105,47	950,50
Новембар	264	238.298,11	371.475,19	265	241.035,78	375.741,18	101,15	909,57
Децембар	264	239.936,52	373.894,62	260	238.456,95	371.819,59	99,45	917,14
Укупно		2.694.785,05	4.276.474,04		2.902.939,59	4.521.972,34	105,74	

Обавезе по основу зарада у току 2019. године су редовно измириване у складу са динамиком текућег прилива финансијских средстава.

Просјечна нето плата у 2019. годиније износила 919,22 КМ, док је у истом периоду претходне године била 908,25 КМ.

Бруто плате су повећане за 5,74 %, у односу на исти период претходне године.

7.8. Радна снага

На дан 31. децембар2019. године, у Друштву је било запослено 259 радника, према приказаној квалификационој структури.

Табела број – 7

Редни број	Стручна спрема	Број радника	Учешће
------------	----------------	--------------	--------

1.	Магистри/Мастери	10	3,86
2.	Висока стручна спрема (3 и 4 године)	66	25,48
3.	Виша стручна спрема	9	3,47
4.	Средња стручна спрема – V степен и ВКВ	8	3,09
5.	Средња стручна спрема – IV степен	67	25,87
6.	Средња стручна спрема – III степен	77	29,73
7.	Средња стручна спрема – II степен и КВ	11	4,25
8.	Неквалификовани радници	11	4,25
	Укупно:	259	100,00

8. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Управљање ризицима је кључ успјеха Друштва у остваривању циљева пословања и заштите његових интереса.

Финансијски ризици коју су обухваћени Извјештајем о пословању за 2019. годину су:

1. **Кредитни ризик**
2. **Цјеновни ризик**
3. **Ризик ликвидности и**
4. **Ризик новчаног тока.**

8.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик, који је прије свега везан за пословање банака и других организација које врше финансијске услуге, подразумијева ризик промјене кредитне способности купца или дужника који може утицати на промјену вриједности финансијске имовине повјериоца. И поред чињенице да ово Друштво не врши кредитирање својих купаца у класичном смислу те ријечи, присутна је изложеност овом ризику у погледу немогућности наплате својих потраживања будући да се ради о услугама од општег друштвеног значаја као и чињенице да се пружање услуга не може условити претходном анализом кредитне способности купца.

Такође, цјелокупна социјално – економска ситуација у земљи, све лошија куповна моћ становништва, стечаји и ликвидације већег броја предузећа, још више појачавају изложеност Друштва овом ризику.

У том смислу, ово Друштво би требало да предузме неколико, међусобно условљених активности, које би биле усмјерене или на потпуно уклањање кредитног ризика (уколико је то уопште могуће) или на ублажавање степена његовог остварења у наредном периоду. Неке од мјера које су се у претходном периоду показале као

сврсисходне са успјешним резултатом јесу, прије свега, закључење уговора о пружању комуналних услуга са потрошачима са којима до сада ти уговори нису закључени, чиме се писаним путем, на сигуран и недвосмислен начин, регулишу сва међусобна права и обавезе како овог Друштва као даваоца комуналне услуге тако и потрошача као корисника комуналних услуга што за посљедицу има већи степен сигурности наплате потраживања судским путем. Такође, код потрошача код којих је ово Друштво искористило механизам искључења објекта са водоводне мреже због дуговања, потребно је приликом поновног укључења увести обавезу предаје (бјанко или ограничене) мјенице чиме ће се финансијски, оперативно и психолошки повећати степен бојазни корисника од даљих дуговања према овом Друштву.

На крају би требало напоменути да би требало наставити праксу узимања (бјанко или ограничених) мјеница од стране привредних друштава обзиром да они, због лоше економске и тржишне ситуације, врло лако долазе у тешка финансијско – материјална стања у ком случају је најјефикасније и најјекономичније протестовати мјеницу и у што краћем периоду извршити принудним путем наплату утврђеног дуговања за пружене комуналне услуге.

8.2. Цјеновни ризик

Цјеновни ризик Друштва везан је за цијене роба, услуга и радова који су неопходни за несметано обављање дјелатности.

Како би се избјегла изложеност овом ризику, Друштво приликом склапања уговора у поступцима јавних набавки предвиђа да до повећања цијена може доћи само уз писмену сагласност Друштва. Такође, након сваке испостављене фактуре од стране добављача, врши се провјера цијена, и у случају да се утврди неслагање у односу на уговорене цијене исти се писмено обавјештавају о утврђеном неслагању са захтјевом да се изврши исправка фактуре.

Такође, будући да у свом пословању ово Друштво користи дугорочни и краткорочни кредит за текућу ликвидност присутна је изложеност каматном ризику. Као модус да ово Друштво на прави начин управља овим ризиком, намеће се спровођење поступака јавне набавке финансијских услуга чиме се обезбјеђују најповољнији услови. Као критеријум за избор најповољније понуде се примјењује ефективна каматна стопа која укључује номиналну каматну стопу, али и све друге трошкове одобравања кредита, чиме се избјегава ризик да се јаве неки додатни трошкови који нису били познати приликом закључења уговора.

8.3. Ризик ликвидности

Ликвидност привредног друштва представља његову способност да у року доспјећа измирује своје обавезе. Под ризиком ликвидности се подразумијева како ризик ликвидности плаћања тако и ризик ликвидности имовине. Основни циљ управљања

ризиком ликвидности је одржавање потребног нивоа ликвидних средстава како би се уредно и у роковима доспјећа измириле све обавезе по билансним позицијама.

Значајан ризик ликвидности коме је ово Друштво изложено је и ризик ликвидности имовине, односно ситуација када Друштво не може у цјелости да наплати своја потраживања.

Основни механизми које ово Друштво користи како би се избјегао поменути ризик јесте искључење објеката корисника са јавног система водоснабдијевања, утужење потрошача (укључујући парничне, извршне, стечајне и ликвидационе поступке те ванпарничне поступке у којима се врши протест мјеница) а све у циљу принудне наплате потраживања код корисника који, ни након више усмених и писмених опомена, нису добровољно измирили своја дуговања. У том смислу, потребно је наставити (па чак и промовисати) даље закључење уговора о репрограму дуговања корисника, јер се на тај начин, потрошачима пружа додатна (по правилу друга) шанса да своја дуговања измире добровољним путем без активирања механизма судске принудне наплате који за посљедицу има увећање укупних трошкова које корисник мора платити овом Друштву али исто тако закључењем уговора о репрограму дуговања, корисници су у обавези предати и мјенице и мјеничне изјаве којима се на директан начин прекидају застарни рокови, али и овом Друштву даје шанса да, сходно својој пословној политици, одлуче када, у ком износу и на који начин, ће протестовати мјеницу те наплатити спорна дуговања од конкретног корисника.

8.4. Ризик новчаног тока

Ризик новчаног тока је директно повезан са претходно наведеним ризицима и представља њихов одраз. Ако посматрамо износ обавеза по основу текућег доспијећа дугорочних кредита и кредита ЕБРД-а, можемо рећи да је ово Друштво изложено ризику новчаног тока.

Од прилива финансијских средстава од основне и споредне дјелатности, ово Друштво успијева да обезбиједи финансирање текућег пословања, мањи износ за набавку опреме за обављање дјелатности, као и за поврат доспјелих обавеза по кредитима. Ризик новчаног тока се ублажава и набавком краткорочних кредита за ликвидност. Осим тога, примјењујући све расположиве механизме наплате потраживања остварен је значајан помак када је у питању прилив финансијских средстава. Процент наплате за испоручену воду и канализацију на крају 2019. године износи 100,81 %.

9. ПРОБЛЕМИ И ТЕШКОЋЕ У РАДУ

Један од озбиљнијих проблема о којем смо већ писали у Извјештају о пословању за 2018. годину, а који уједно представља и потенцијалну обавезу Друштва, јесте спор који се још увијек води са Управом за индиректно опорезивање (УИО) а који је настао

након извршене редовне контроле УИО за период 2013 – 2017. година. У току контроле утврђена је додатна обавеза Друштва по основу посебних водних накнада у износу од 156.242,00 КМ без затезних камата. Након што је Друштво изјавило приговор на достављени Записник о контроли, УИО је донијела Рјешење којим је исти одбила и утврдила обавезу пореског обвезника у напријед наведеном износу. Друштво је наког тога поднијело жалбу првостепеном органу УИО, али је и наведена жалба одбијена. Дана, 26. јула 2018. године Друштво је поднијело жалбу другостепеном органу, односно директору УИО који је на поменути жалбу одговорио тек 11. марта 2019. године. Рјешењем директора УИО, одбијена је као неоснована жалба поднесена на Рјешење Одсјека за контролу великих пореских обвезника. Тиме су исцрпљена сва правна средства у оквиру органа који је донио рјешење о утврђивању додатне пореске обавезе по основу ПДВ-а на посебне водне накнаде (Управа за индиректно опорезивање).

С обзиром на то да против овог рјешења није допуштена жалба, али је могуће покренути управни спор пред Судом БИХ (пред Управним одјељењем), А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина је дана 4. априла 2019. године поднијело тужбу и покренуло управни спор пред надлежним судом. До сачињавања овог извјештаја није одлучено по наведеној тужби, односно предметни поступак се налази у фази одлучивања. У погледу процјене исхода самог поступка, веома је битно истаћи да у поступку утврђивања прекршајне одговорности Друштва и одговорног лица, Основни суд у Бијељини утврдио да не постоји прекршајна одговорност контролисаног субјекта и законског заступника у наведеном поступку, те је наведеним Рјешењем оснажена аргументација која је истакнута и у судском поступку пред Судом БиХ. Имајући све ово у виду, правни заступник Друштва у овом поступку сматра реалним да ће предметна тужба бити позитивно рјешена.

Осим претходно наведеног, а у циљу очувања ликвидности Друштво се у наредном периоду мора максимално ангажовати на плану остварења прихода, а нарочито контроли расхода. Такође, како би се одржао изузетно висок проценат наплате, неопходна је стална активност Друштва која укључује контролу на терену, слање опомена, утужења и као посљедња мјера искључења са водоводне мреже несавјесних потрошача. Овај стратешки задатак подразумијева и бољу сарадњу са комуналном полицијом и убрзање судских процеса.

10. ЗАКЉУЧАК

На основу приказаних показатеља и остварених резултата, наведени проблеми захтјевају веома озбиљан приступ од стране свих органа Друштва (Скупштине акционара, Надзорног одбора, Управе Друштва и свих запослених) како би се укупна

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

ситуација у пословању у току 2020. године побољшала, одржала ликвидност Друштва и били испуњени сви захтјеви који су дефинисани уговорима са ЕБРД-ом и ОРИО-ом.

Потребно је нагласити да, без обзира на потешкоће са којима се А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина суочила у текућем периоду, снабдијевање становништва, физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом је било уредно.

Број: ____/20
Дана, 21. фебруара 2020. године
Бијељина

ДИРЕКТОР

Предраг Перковић, дипл. правник